

از لابلای یادداشت‌ها و نیشتهای روزمره ام

چگونگی نگاه و نوع تعامل میان طرف‌های درگیر منازعه تبارز نشانه‌های تحرکات توده‌یی در قبال پروسه صلح تا وبالاشدن‌های متناوب روابط میان مذاکره‌کنندها

مذاکرات غیرعلنی یا سعی در ترغیب به مانورهای ویژه
ایالات متحده و نحوه تداوم جنگ تن به تن در کشورما
دستیابی ساکنان باشگاه ارگ و حلقات بیرونی
ماهیت توافق بمنظور صلح و یا معامله سیاسی

جنبش اجتماعی در اصطلاح جامعه‌شناسی، هرگونه کوشش جمعی بمنظور دستیابی به منافع مشترک یا تأمین هدف اصلی از طریق عمل جمعی خارج از حوزه نهاد‌های رسمی است. معیارهای جنبش اجتماعی بستگی به تعداد اعضای آن جنبش دارد؛ جنبش‌های اجتماعی کوچک، جنبش‌هایی هستند که اعضای آن کمتر از صد نفر می‌باشد. جنبش‌های اجتماعی بزرگ، جنبش‌هایی هستند که هزاران یا میلیون‌ها نفر را دربرمیگیرند. برخی از جنبش‌ها در چهارچوب قوانین جوامعی فعالیت میکنند که در آن حضور دارند؛ در حالی که جنبش‌های دیگر بصورت گروه‌های غیرقانونی یا زیرزمینی فعالیت مینمایند. عمل جنبش‌های اجتماعی بر قوانین تأثیرگذار میباشد. همچنین ممکن است خط فاصل میان جنبش‌های اجتماعی و سازمان‌های رسمی وجود نداشته باشد یا جنبش‌های استقرار یافته بصورت سازمان‌های رسمی درآیند. جنبش‌های اجتماعی اهمیتی را که در جوامع امروزی به فعال‌گرایی در دستیابی به هدف‌ها داده می‌شود، منعکس می‌کنند. بمنظور بررسی جنبش‌های اجتماعی، نگرش تاریخی می‌تواند تأثیرگذار باشد.

بمناظره سرآغاز سخن باید متذکر گردید که در کشور عزیز ما افغانستان، تحرکات و جنبش‌هایی در مورد چگونگی روند صلح آغاز شده میان دولت و "طالب"‌ها و ناراضی‌نیهایی در خصوص تصامیم و نتایج حاصله از آن بمشاهده رسیده و در نتیجه، ایالات متحده را عامل شعله ور گردیدن آتش درگیری و آغاز جنگ جدید در منطقه بشمار می‌آورند. جهان و جهانیان نگاهشان را به قطر دوخته و منتظر نتایج حاصله از گفتگوها و مذاکرات میان افغانها می‌باشند که اینک بیش از یک ماه از آغاز آن سپری میگردد. نظامیان امریکایی، پایگاه‌های شان در کشور مارا ترک نموده و دونالد ترامپ اظهار نمود که تمامی قوت‌های نظامی کشورش را الی پایان سال حاضر (۲۰۲۰) از سر زمین افغان‌ها فرا خواهد خواند. وضعیت امنیتی در کشور و اعلام موضع‌گیری ایالات متحده، نگرانیهای شهروندان کشور ما بویژه موجبات ناراحتی نیروهای ضد "طالب" را ببار آورده که در نتیجه، راهپیمایی‌های اعتراضی راسازماندهی نموده و براه انداختند. بخاطر باید داشت که بسیاری از دست‌اندرکاران، در مورد وضعیت سیاسی - اجتماعی در کشور، ابراز نظرهای متفاوتی بعمل آورده و از جمله یادآور شدند که وضعیت کنونی کشور و فضای حاکم بر مذاکرات صلح میان افغانی در دوحه، اسباب تشویش همه افغان‌ها را فراهم نموده که قابل دقت پنداشته می‌شود. از آنچه در مورد سرنوشت مذاکرات در دوحه اتفاق می‌افتد، می‌توان چنین نتیجه‌گیری بعمل آورد که "طالب‌ها" اصلن در پی ایجاد و استقرار صلح و ثبات نبوده، بلکه در صدد دستیابی بقدرت و فراز آمدن به حاکمیت سیاسی در کشور تلاش می‌ورزند. آنها در محل مذاکرات و گفتگوها داد از صلح و امنیت

زده و اما در اراضی متعلق بکشور به تداوم درگیری تلاش نموده، با شدت هرچه تمامتر بانجام اقدامات مسلحانه مبادرت ورزیده و یکجا با "داعش" بمنظور تداوم اختناق و ایجاد فضای رعب و ترس، به ترور و آدمکشی در کشور ادامه می بخشند. مطابق اطلاعات داده شده و خبرهای بنشر رسیده، در ایام پسین، در غور بند، تگاب، قره باغ و شکردره بانجام اقدامات تروریستی مبادرت ورزیدند.

در اعلامیه ای که طی هفتههای پسین توسط وزیران خارجه کشورهای آسیای مرکزی بنشر رسید، بر اصل همکار ی های دوجانبه و چندجانبه میان دول کشورهای یادشده تأکید بعمل آمده و خواهان همیاریهای بیشتر در زمینه حفظ ثبات و تحکیم امنیت در منطقه شدند. در بخشی از اعلامیه یادشده آمده است که موجودیت گروههای ترور یستی بین المللی در سرزمین افغانستان، ضرورت مساعی مشترک و اقدامات عملی متناسب را بویژه در مورد آغاز و تداوم مذاکرات و گفتگوهای میان افغانی بمنظور احیای صلح و ثبات و اعمار مجدد افغانستان، در دستور روز قرار می دهد.

با در نظر داشت واقیتهای موجود، همه باین امر موافق خواهند بود که تنها و تنها از طریق مذاکره، انجام گفتگو و ایجاد تفاهم میان افغانی و کنار آمدن ها بحل و فصل قضایای کشور بمنظور استقرار صلح در افغانستان جنگ زده موفق خواهیم شد.

خاطر نشان می گردد که در واقعیت امر، گفتگوهای صلح قطر، در نوع خود، بیک حرکت تاکتیکی "طالب" ها مبدل گردیده است. آنها گفتگوهای صلح میان افغانی را بدر از آ کشیدند تا در نتیجه، نظامیان خارجی سرزمین کشور ما را ترک نموده و تروریست ها به دستیابی قدرت سیاسی نایل گردند. پرسش های متعددی توسط فعالان مدنی و تشکل های جدید پدید آمده بویژه در مورد سر ازیر شدن نظامیان امریکایی در سپیده دم سده ۲۱ بکشور ما مطرح می گردد که بآنها باید پاسخ های قناعت بخش و لازمی باید ارائه گردد.

یاددهانی این مسأله نیز شایان ذکر محسوب می گردد که زندانیان ره آ شده "طالب" ها از زندان ها، مجدداً بانجام درگیری های مسلحانه مبادرت ورزیده و به کشتن و قتل شهروندان بیدفاع ملکی کشور همچنان ادامه می دهند. علاوه بر آن، هموطنان ما از بقدرت رسیدن "طالب" ها و انجام پاکسازیهای قومی - نژادی و بر خوردهای سختگیر انه در قبال شهروندان کشور در هر آس بسر می برند.

در دوحه آنها از موضع قدرت و با زبان ولهجه زور و بکارگیری قوه سخن زده و این واقعیت را اصلن پنهان نمی نمایند که در صدد دستیابی بقدرت در کشور می باشند. از جمله بگونه مثال، آنها آرزو مندند تا "امارت" خویش را جایگزین جمهوریت نمایند. در کنار مسایل عدیده، در دوحه آنها می خواهند از موضع زور از صلح و امنیت سخن گویند، اما در اراضی و سرزمین آبی و اجدادی شان بانجام خشونت و تداوم تشنج مبادرت می ورزند. راستی، در جمع هیأت نمایندگی "طالب" ها هیچکدام نماینده ای از قشر زنان کشور اصلن بنظر نرسیده و در جریان گفتگوها نیز از بحث در مورد حقوق زنان و آزادی های مربوط بآنها بصورت گل، چشم پوشی بعمل آمد. پرسشی مطرح می گردد که آیا سرعت بخشیدن جریان فراخواندن نظامیان امریکایی از کشور ما، بمتابه تحفه و هدیه ای برای "طالب" ها محسوب نمی گردد؟ آیا نحوه عملکرد و چگونگی انجام فعالیت های "طالب" ها با اصل زندگی و حیات صلح آمیز در کشور، ناسازگار محسوب می گردد؟ آیا دولت و "طالب" ها از ظرفیت های همگرایی بر خوردار می باشند؟

بسیاری ها گفتگوهای میان افغانی در دوحه را بمتابه پایه و اساس متزلزلی بمنظور عقب نشینی نامطلوب نظا میان امریکایی پنداشته که در نوع خود، دولت را با تشدید خصومت ها و آغاز مرحله دیگری از درگیری های داخلی و تهدیدهای تروریستی در سرزمین ها و اراضی متعلق به کشورهای همجوار افغانستان، مواجه خواهد نمود.

علیرغم اوضاع نهایت پیچیده نظامی - سیاسی کشور، بن بست مذاکرات و گفتگوهای صلح دوحه و تداوم در گیری ها و اقدامات نظامی قوت های دولتی و "طالب" ها جمع سایر گروههای تروریستی، دونالد ترامپ در اوایل ماه روان اعلام نمود که خروج و عودت نظامیان کشورش از افغانستان باید سرعت یابد. بگفته نامبرده، نظا میان ایالات متحده بگونه کامل و کار تمام الی پایان ماه اکتوبر سال روان، سرزمین افغانستان را ترک خواهند نمود. همچنان در این مورد نیز تذکر بعمل آمده که عده ای از افسران امریکایی بمنظور پیشبرد تعلیم و تربیه و آمو زش نظامیان افغان در افغانستان باقی خواهند ماند. اعلامیه اینچینی، کاملن غیر مترقبه محسوب می گردد، چه واشنگتن قبلن اعلام نموده بود که از آغاز سال ۲۰۱۷ بتعداد ۲۵۰۰ تن از پرسونل نظامی آن کشور در افغانستان

باقی خواهند ماند.

ژورنالیست ها متوجه این امر شدند که "طالب" ها بمثابه گروه سیاسی، به مسایل و موارد سیاسی نیز علاقمند می باشند. آنها در مجلس نمایندگان کشور نیز از خود نماینده هایی داشته و با استفاده از طرق و وسایل سیاسی و فرهنگی بمنظور نایل گردیدن با اهداف شان (رسیدن بقدرت سیاسی) مبارزه نموده و اکنون دیگر، نه تنها بشکل و شمایل قوت های نظامی و جنگی، بلکه بمثابه نیروی سیاسی در کشور عرض وجود نموده اند.

در چنین وضعیتی، با در نظر داشت چگونگی موضعگیری در قبال مسایل جنگ و صلح در کشور، بایست متذکر گردید که نقش ایالات متحده در پروسه یادشده، مرموز و تقریبین ریآکارانه می باشد.

آیا کشور عزیز ما افغانستان، در انتظار صلحی که شرایط و مقدمات حضور "طالب" ها را در قدرت مساعد و مهیا می نماید، بسر می برد؟ اما این هم کاملن احتمال دارد که پس از حضور "طالب" ها و متحدین آنها در قدرت، در تبنانی با سایر گروه ها و دسته بندی های تروریستی، طرح هایی را بمنظور نقل و انتقال جنگجویین به چین، کشور های آسیای میانه و ایران رویدست گرفته و با اجرای عملی آن مبادرت ورزند. این واقعیت پوشیده نمی باشد که جنگجویانی از کشورهای یادشده در صفوف و ردهای آنها بگونه مستقیم می رزمند. ایالات متحده نظامیان را فرا خواهد خواند، اما حضورش را در کشور و منطقه ما با موجودیت نیروها و عناصر نیابتی، همچنان حفظ خواهد نمود. در مجموع، کشور عزیز ما، ممکن مانند سال های ۹۰ سده ۲۰ به بزرگترین قرارگاه نیروهای تروریستی دهشت طلب مبدل گردیده و از اراضی آن بمنظور انجام یورش و حمله بکشور های مورد نظر استفاده بعمل آید. اما بمنظور پایه گیری و برقراری صلح صادقانه و عادلانه در کشور ما توجه و همکاری تمامی کشورهای جهان باید در مورد جلب گردد.

نباید فراموش گردد که مبارزه کنونی ما باشکال مختلف همچنان ادامه کسب خواهد نمود. برگذاری راهپیمایی ها و سازماندهی گردهمایی های وسیعی بمنظور توضیح واقعیت های زندگی و حیات برای شهروندان کشور باید راه اندازی گردد. شهروندان عزیز و بویژه نسل جوان کشور ما از روحیه و مورال بلندی در امر تداوم مبارزه علیه تروریسم و اشکال و انواع بنیادگرایی برخوردار بوده و توده های میلیونی کشور را هرگز تنها نخواهند گذاشت. بدین ترتیب، با جرأت می توان اظهار نمود که جنبش واحد و متشکل مردمی شکل گرفته، علیه "طالب" ها و "داعش" به مبارزه و نبرد عادلانه همچنان ادامه خواهند داد. تا کنون اما هیچ کشوری بگونه واضح و روشنی از نیروهای ضد "طالب" ها پشتیبانی بعمل نیاورده است. آرزومندی همه نیروهای صلح طلب این است که از جهان و جهانیان تقاضاً بعمل آید تا شهروندان افغانستان را در عرصه مبارزه بمنظور سازندگی تنها نگذارند.

طبق گزارش های بنشر رسیده، "طالب" ها و اشنگن را به نقض صریح توافقنامه حاصله امریکا - "طالب" ها متهم نمودند. از جمله در مورد یادشده، "طالب" ها متذکر گردیدند که قوت ها نظامی ایالات متحده بتاریخ ۱۸ ماه روان به نقض توافقنامه دوحه مبادرت ورزیده کاز جمله از حملات هوایی ایالات متحده (بویژه پس از حوادث هلمند) بر مواضع و محلات تجمع "طالب" ها نام بردند. آنها متذکر گردیده اند که مسؤلیت اقدامات اینچنینی، بنحوی از انحاء بر شانهای ایالات متحده سنگینی خواهد نمود.

خوب بخاطر داریم که در امتداد هفته پسین، "طالب" ها در بخش های جنوبی ولایت هلمند، اقدامات وسیع و گستر ده ای را علیه قوت های مسلح کشور و تلاش هایی بمنظور تصرف مرکز ولایت یادشده نیز انجام دادند. حملات یادشده با پاسخ متقابل نیروهای ائتلاف بر رهبری ایالات متحده مواجه گردیده که در نتیجه و بمنظور کمک و معا ونت به قوت های مسلح کشور، حملات هوایی بر مواضع "طالب" ها انجام داده شد.

پنتاگون از جانب خویش نیز ادعاً میورزد که حملات هوایی متذکره در پاسخ بانجام حملات و تحرکات مسلحانه "طالب" ها انجام پذیرفت.

بخاطر ما باشد کاصل فراخواندن نظامیان ایالات متحده بکشورشان بمثابه اجرای عملی و عدهای انتخاباتی دو نالد ترامپ پنداشته می شود. در نظر است تا اداره و اشنگن، نظامیان آن کشور در افغانستان را بحداقل کاهش بخشد. اما تذکر این مطلب مهم می باشد که موجودیت و حضور نظامیان ایالات متحده در کشور ما به بهتر شدن اوضاع در سرزمین میهن ما کمکی ننموده، بلکه بیش از پیش به تشدید تشنج و وسعت ناآرامی در سراسر افغانستان انجامید.

فراخواندن نظامیان امریکایی بکشورشان بمثابه مینای متزلزلی بمنظور عقب نشینی نامطلوب نظامی های یاد شده محسوب می گردد که در کشور ما خصومت ها و دشمنی ها را باوج آن رسانیده، درگیری های مسلحانه در

کشور ما را وارد فاز جدیدی نموده و خطر انتقال تهدیدهای تروریستی بکشورهای همجوار افغانستان را افزایش می بخشد.

قابل یاددہانی میباشد که پس از عودت نظامیان امریکایی از سرزمین و اراضی متعلق به افغانستان، کی ها در قلمرو کشور ما عرض وجود خواهند نمود؟ کدام کشورها خواهان اثربخشی و تأثیرگذاری بر اوضاع آشفته افغانستان می باشند؟

کارشناسان عقیده دارند که توافقات حاصله میان امریکایی ها و "طالب"ها بگونه ای و باشکال دوگانه در عمل پیاده خواهد گردید.

گروهایی نیز موجودند که بر عایت و در نظر داشت شرایط وضع شده چندان موافق نبوده و چنین احساس می گر دد که توافق مشخصی در مورد اصلن وجود ندارد. بهمین ترتیب، جریان وضعیت موجود، همچنان تداوم حاصل خواهد نمود. در مورد اسرای جنگی هر دو جانب نیز نکته های جالب توجهی وجود داشت. چه، "طالب"ها قبل از همه در صدد آن بودند تا راهی آنعده از جنگجویان شان را که باتهام انجام اقدامات مسلحانه علیه امریکا ایی ها زندانی بودند، باید تسریع نمایند. اما امریکایی ها از چنین اقدامی ابا می ورزیدند، بنابراین، در مورد یادشده باید معامله ای انجام می پذیرفت.

از جانب دیگر، محمد نعیم سخنگوی دفتر "طالب"ها در قطر بروز پنجشنبه در تویترش نوشت که نماینده شرکت مالی توسعه بین المللی ایالات متحده با نماینده های "طالب"ها در دوحه ملاقات نموده و وعده سپرد که با تأمین صلح و امنیت سراسری در کشور، سرمایه گذاری هایی را در اقتصاد افغانستان آغاز نمایند. طی ملاقات یادشده در عرصه سرمایه گذاری در افغانستان گفتگوهای انجام پذیرفت. نماینده ایالات متحده در نشست یادشده اظهار نمود که در افغانستان شرایط امیدوارکننده ای برای سرمایه گذاری های بیشتر بین المللی مساعد و مهیا گردیده است. در جریان ملاقات ها در مورد اهمیت ایجاد و فراهم نمودن شرایط بمنظور تطبیق عملی توافقات دوحه برای جهان پس از اجرای عملی توافقات یادشده که مسیر سرمایه گذاری مالی را می گشاید، نیز گفتگو نمودند. ایالات متحده در جریان ماه فبروری سالروان موافقتنامه ای را با "طالب"ها عقد نمود که مطابق آن قوت های نظامی آن کشور طی مراحل سرزمین کشور ما را ترک خواهند نمود و در مقابل، "طالب"ها نیز متعهد گردیدند که هیچگونه اقدام تلافی جویانه ای از سرزمین افغانستان علیه منافع ایالات متحده و هم پیمانانش بعمل نخواهد آمد.

در سنده همچنان در مورد شرایط قطع آتش جنگ و آغاز گفتگوهای میان افغانی نیز تأکید بعمل آمده است. نماینده های دولت و "طالب"ها بتاريخ ۱۲ ماه سپتامبر سالروان در دوحه گردهم آمده، اما گروه های تماس تاکنون هم در مورد تعیین شیوه و اسلوب کاری گفتگوهای صلح میان افغانی به توافق نایل نگردیده اند. همچنان در شرایط و اوضاع و احوال کنونی، در مورد فعال گردیدن ترکیه در منطقه نیز سرو صداهایی بگوش می رسد و اینهمه بدلائل مختلف و از جمله باین دلیل ویرهان مقدور بنظر می رسد، که: اردوغان خودش را بمثابة رهبر جهان اسلام پنداشته کاین بنوبه خود وبگونه واضح و روشن، نمایندگی از جاه طلبی های شخصی نامبرده می نماید.

چین در کشور ما هنوز هم بگونه کاملن مشخصی حضور دارد، کشور یادشده در زمینه استخراج مس در کشور ما سرمایه گذاری نموده است. در مورد باید یادآور شد که اگر شایعات مذاکرات و گفتگوهای "طالب"ها با طرف پکن واقعیت داشته باشد، بنابراین چین در کشور ما نه تنها بمثابة بازیکن اقتصادی بلکه در عین حال از جایگاه مطمئن یک بازیکن سیاسی نیز برخوردار خواهد گردید.

یکشنبه چهارم ماه عقرب سال ۱۳۹۹ خورشیدی